

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Strom je jednoslabičné slovo, ale skrývá celý svět pohádek a zázraků. (Theodor Heuss)

Podklady pro zpracování: Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Praha, leden 2021

Zpracovala: Bc. Dagmar Blahutová

.....

razítko a podpis ředitele školy

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY	5
2	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
3.1	VĚCNÉ, MATERIÁLNÍ PODMÍNKY ŠKOLY	7
3.2	ŽIVOTOSPRAVA	7
3.3	PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY.....	8
3.3.1	Adaptace	9
3.3.2	Velikost skupin	9
3.3.3	Respektování dětské osobnosti	9
3.3.4	Individuální potřeby dětí.....	10
3.4	ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	10
3.5	PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ.....	10
3.6	SPOLUPRÁCE	11
3.6.1	Spolupráce s rodiči	11
3.6.2	Spolupráce se ZŠ	11
3.6.3	Spolupráce se SRPŠ	11
3.6.4	Spolupráce se zřizovatelem	11
3.6.5	Spolupráce s širší veřejností.....	12
3.6.6	Spolupráce s myslivci	12
3.7	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	12
3.7.1	Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	12
3.8	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH.....	14
3.9	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	14
3.9.1	Hygienické podmínky	14
3.9.2	Bezpečnostní a věcné podmínky vzdělávání.....	14
3.9.3	Psychosociální podmínky	15
3.9.4	Personální podmínky.....	15
3.9.5	Životosprava, stravování	15
3.9.6	Organizace vzdělávání.....	15
3.9.7	Obsah vzdělávání	15
4	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	17
4.1	PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ	17
4.2	ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ TŘÍD	17
5	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	19

5.1	TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	19
5.2	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	19
5.3	ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	19
5.4	METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	20
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	21
6.1	NADSTANDARTNÍ AKTIVITY	61
6.1.1	Plavecký výcvik:.....	61
6.1.2	Lyžařský výcvik:	61
7	EVALUAČNÍ PLÁN.....	62
7.1	VNĚJŠÍ.....	62
7.2	VNITŘNÍ.....	62

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Název organizace: Základní škola a Mateřská škola Ropice, příspěvková organizace

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Ropice 146., 739 56 Ropice

Ředitel školy: Mgr. et Bc. Irena Byrtusová

Kontakt: tel.: 558 735 002

e-mail: byrtusova@zsams-ropice.cz

IČO: 75026473

IZO: 150017367

Zřizovatel: Obecní úřad Ropice

Adresa zřizovatele: Ropice 110, 739 56 Ropice

Kontakt: tel.: 558 735 165

e-mail: ropice@ropice.cz

Adresa mateřské školy: Ropice 311, 739 56 Ropice

Kontakt: tel.: 553 038 986

e-mail: zelena.ms@seznam.cz

Vedoucí učitelka: Bc. Dagmar Blahutová

Platnost dokumentu: 1. 9. 2021 - 31. 8. 2026

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní vzdělávání má v obci Ropice dlouhou tradici. Spadá do 60. let minulého století. Mateřská škola byla tehdy umístěna do starého zámku. Nová a zároveň nynější budova byla slavnostně otevřena 15. 10. 1961. Nyní mateřská škola spadá pod základní školu a je příspěvkovou organizací, jejímž provozovatelem je Obecní úřad v Ropici.

Jedná se o venkovskou MŠ rodinného typu s celodenním provozem. Nachází se v příjemném prostředí obklopeném lesy, polem a loukami. Děti tak mají velmi blízko k přírodě. Mateřská škola sousedí s obecním parkem s betonovou plochou a nově v roce 2021 zřízenými herními prvky. Nevýhodou je blízkost hlavní silnice, která sice zajišťuje bezproblémovou dopravní dostupnost, ale je zároveň vzhledem k dopravní vy-tíženosti a bezohlednosti řidičů nebezpečná.

Budova mateřské školy je členěna na několik částí. V suterénu je sklep rozdělený do několika místností, které využívají pro skladování potravin kuchařky a také mateřská škola pro skladování různých materiálů. Ve sklepních prostorách je i kotelna a prádelna. V přízemí sídlí polská mateřská škola - Przedszkole, česká mateřská škola - třída Broučci a kuchyně. Česká mateřská škola využívá v budově tyto místnosti: jídelna, herna, malá herna, předsíň, umývárna, šatna, kancelář, vstupní chodba. V prvním patře jsou dva obecní byty a prostorná půda, kterou využívá mateřská škola k ukládání sezónních věcí. Třída Motýlků je v provozu od školního roku 2011/2012 a je umístěna v budově základní školy. Zde má k dispozici prostory v přízemí - hernu (prostor pro hraní i místo se stoly a židlemi určenými ke svačině a pracovním činnostem), umývárnu, šatnu a jídelnu. V jídelně děti obědvají společně se žáky základní školy. Třída Motýlci má také pro pohybové aktivity k dispozici tělocvičnu.

Za budovou mateřské školy se nachází školní zahrada, kde mají děti možnost přirozeného aktivního vyžití. Zahrada je oplocená s možností uzamknout všechny branky. Děti zde mají k dispozici 2 pískoviště, hrací komplexy s klouzačkou, malý dřevěný zahradní domek na hraní, velký zahradní domek na odkládání hraček, chodník pro jízdu na kolech, altán se stoly a lavicemi, 2 houpačky na pružinách, tyčové hrazdy, lanovou prolézačku, visutý chodník, pocitový chodníček, malý kopec s tunelem, dřevěné chůdy a houpací hnízdo. Česká MŠ i polské przedszkole mají k dispozici svůj autobus, který je využíván ke svolávání dětí. Na zahradě jsou také dva vyvýšené záhony, kde pěstujeme jahody a zeleninu. Na zahradě rostou i stromy a keře. Z ovocných stromů, které jsme v roce 2017 vysadili se ujala pouze švestka. S dětmi jsme v prostoru za klouzačkou vysadili maliníky, u kompostéru byla zřizovatelem vykácena část okrasných keřů a na jejich místo vysazeny borůvky, maliny a ostružiny.

Mateřská škola má dvě třídy s celkovou kapacitou 38 dětí. Třídy jsou většinou heterogenní, pouze u třídy Motýlků se podle věku přijatých dětí může stát, že je třída homogenní (děti ve věku 5-6 let).

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné, materiální podmínky školy

- prostory MŠ odpovídají daným kapacitním, bezpečnostním a hygienickým normám
- nábytek, tělocvičné nářadí a hygienické zařízení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům
- hračky, pomůcky, náčiní, materiály a doplňky odpovídají počtu dětí i jejich věku, vše je dobře viditelné a snadno dostupné
- vybavení mateřské školy je postupně dle možností a potřeby obměňováno, modernizováno
- děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy

Bližší popis věcných a materiálních podmínek je uveden v charakteristikách jednotlivých tříd, každoročně se charakteristiky obnovují a jsou součástí TVP. Informace jsou díky tomu aktuální a můžeme na ně flexibilněji reagovat. V průběhu roku jsou pořizovány nové pomůcky, didaktické materiály, výtvarné potřeby, hračky z prostředků poskytnutých vedením školy nebo příležitostně i z jiných zdrojů (granty, dary). Během roku jsou výdaje na provozní potřeby mateřské školy hrazeny z provozní zálohy poskytovány zpravidla měsíčně ředitelkou školy. Na modernizaci, obnovu a rozšíření materiálního vybavení přispívá každoročně i SRPŠ.

Naším záměrem je i nadále zkvalitňovat a zlepšovat prostředí mateřské školy z hlediska věcných a materiálních podmínek tak, aby bylo dosaženo optimálního stavu pro vzdělávání dětí ve věku 2 až 6 (7) let. Zřizovatel plánuje rekonstrukci mateřské školy, podle možností by bylo vhodné, rozdělit hernu na hrací koutky, přírodní koutek, pracovní koutek atp. Snažíme se o ekologizaci provozu mateřské školy, při nákupu pomůcek a hraček budeme volit ekologičtější varianty (ze dřeva, trvalé).

3.2 Životaspráva

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů „spotřebního koše“, vedoucí školní jídelny vyhodnocuje jídelníček z pohledu nutričních hodnot, skladby a pestrosti, sleduje dodržování intervalů mezi jídly (napomáhá organizační řád), kvalitu, teplotu pokrmů a další závazné ukazatele
- děti do jídla násilně nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly, děti se tímto seznamují s novými chutěmi, což napomáhá k rozšíření pestrosti jejich jídelníčku
- pitný režim je zajištěn školní jídelnou vždy ke každému jídlu, mimo to mají děti také celodenně (i v čase pobytu na zahradě) volný přístup k čaji či vodě, které jsou připravovány a nalévány školnicí do hrníčků, které si děti přinášejí z domu a bezpečně si je rozeznají
- ve spolupráci s rodiči je tolerována nesnášenlivost dětí vůči určitým pokrmům
- pobyt venku je realizován každodenně, pro pohybové aktivity venku je využívána zahrada, případně se chodí na procházky do blízkého okolí
- za nepříznivého počasí mají děti náhradní činnosti v MŠ popřípadě v tělocvičně ZŠ
- na dodržování režimu větrání a regulaci teploty dohlíží školnice spolu s učitelkami

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- k odpolednímu odpočinku má každé dítě k dispozici své označené lehátko s lůžkovinami a pyžamo donesené z domu, lehátka jsou uschována v policích s přístupem vzduchu a na dobu odpočinku se pokládají na koberec v herně
- respektujeme individuální potřeby odpočinku dětí na lůžku (nespící děti mají po odpočinkové chvilce na lehátku možnost klidových her a činností)
- za dodržování pravidelné výměny lůžkovin zodpovídá školnice
- děti jsou vedeny ke správným hygienickým návykům, zásadám slušného stolování, ale také k samostatnosti při sebeobsluze
- pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem správný vzor

Naším záměrem v této oblasti je vést děti k zdravým životním návykům, vytváření si pozitivního vztahu ke zdravým potravinám. Zdraví obecně budeme zařazovat také do vzdělávacího procesu. Děti budou i nadále motivovány k ochutnávání jídel. Také bychom chtěli poukázat na „cestu“ potravin ze zahrady na stůl a seznamovat je s místními plodinami, podle možností obohatíme jídelníček o plodiny vypěstované na školní zahradě. Dětem v rámci pitného režimu budou nabízeny kvalitní čaje slazené medem nebo přírodním třtinovým cukrem a čistá voda nebo voda s citronem, mátou.

3.3 Psychosociální podmínky

- všichni pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci vytvářejí v mateřské škole takové prostředí, aby se zde děti cítily spokojeně, bezpečně a jistě
- pro obě třídy mateřské školy je každoročně vypracován minimální preventivní program, který je součástí třídních vzdělávacích plánů
- v rámci zajištění bezpečnosti a předcházení negativních projevů mezi dětmi jsou dodržována určitá pravidla, se kterými se děti seznamují v průběhu adaptačního období
- děti jsou průběžně poučovány o bezpečném chování v prostředí mateřské školy i mimo ni
- při zajišťování a vytváření vhodného psychosociálního prostředí vycházíme z Úmluvy o právech dítěte:
  - Dítě má právo, aby mu byla společností poskytována ochrana (potřeba jídla, oblečení, místa k životu, lékařské pomoci, ochrany před lidmi a situacemi, které by je mohli fyzicky nebo psychicky zranit).
  - Dítě má právo být respektováno jako jedinec ve společnosti (slušné zacházení, i když nemá pravdu, právo na přátelství, na respektování jazyka, barvy pleti, rasy či sociální skupiny).
  - Dítě má právo na emočně kladné prostředí a projevení lásky (právo žít s každým ze svých rodičů, pokud by mu to neuškodilo, právo mít někoho, kdo se ho zastane, právo být s lidmi, kteří ho mají rádi, právo na pozornost a vedení ze strany dospělých, právo dostávat i projevit lásku).

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- Dítě má právo být respektováno jako jedinec s možností rozvoje, který si chce potvrzovat svoji identitu (právo vyrůst v zdravého tělesně i duševně, právo být veden k tomu, aby respektoval ostatní lidi bez ohledu na rasu, náboženství, apod., právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání, právo hrát si, právo na soukromí...).
- Dítě má právo být respektováno jako individualita, která si tvoří svůj vlastní život (právo ovlivňovat rozhodnutí, co se s ním stane, právo na chování přiměřené věku, právo být připravován na svobodu jednat a žít svým vlastním způsobem...).

3.3.1 Adaptace

Pokud to aktuální situace a provozní podmínky MŠ umožňují, mohou nově přijaté děti před nástupem do MŠ navštěvovat mateřskou školu v době prázdninového provozu s doprovodem zákonného zástupce. Při zahájení docházky umožňujeme postupný adaptační režim a zkrácený pobyt v MŠ. Rodiče mohou po dohodě s učitelkou trávit s dítětem potřebný čas ve třídě a umožnit tak dítěti méně traumatizující vstup do neznámého prostředí.

3.3.2 Velikost skupin

Z důvodu závazné hygienické kapacity tříd a stávajícího prostorového řešení je do třídy Motýlků zapsáno 14 dětí a do třídy Broučků 24 dětí. V menších skupinách se děti cítí lépe, učitelka jim může věnovat více pozornosti dle jejich individuálních potřeb, ve třídě je větší klid, méně hluku a děti nejsou neurotizovány spěchem a chvatem. Snažíme se i v početnější třídě Broučků co nejvíce vyhovovat potřebám dětí určité věkové skupiny, a proto jsou děti na pedagogicky zacílenou činnost rozděleny do dvou skupin. Po příchodu druhé paní učitelky odcházejí nejmladší děti a děti s potřebou individuálního přístupu do malé herny, kde je jim nabídnut program přiměřený jejich věku a možnostem.

Spojování tříd z organizačních důvodů volíme co nejšetrněji k dětem.

3.3.3 Respektování dětské osobnosti

Zohledňujeme potřeby dětí svěřené skupiny a zájem dětí o činnost. Nabízíme pestré a lákavé možnosti hry s pedagogickým podtextem, ponecháváme dostatečný prostor pro spontánní hry a učení. Přijímáme dětské projevy s porozuměním, odlišnosti dětí respektujeme.

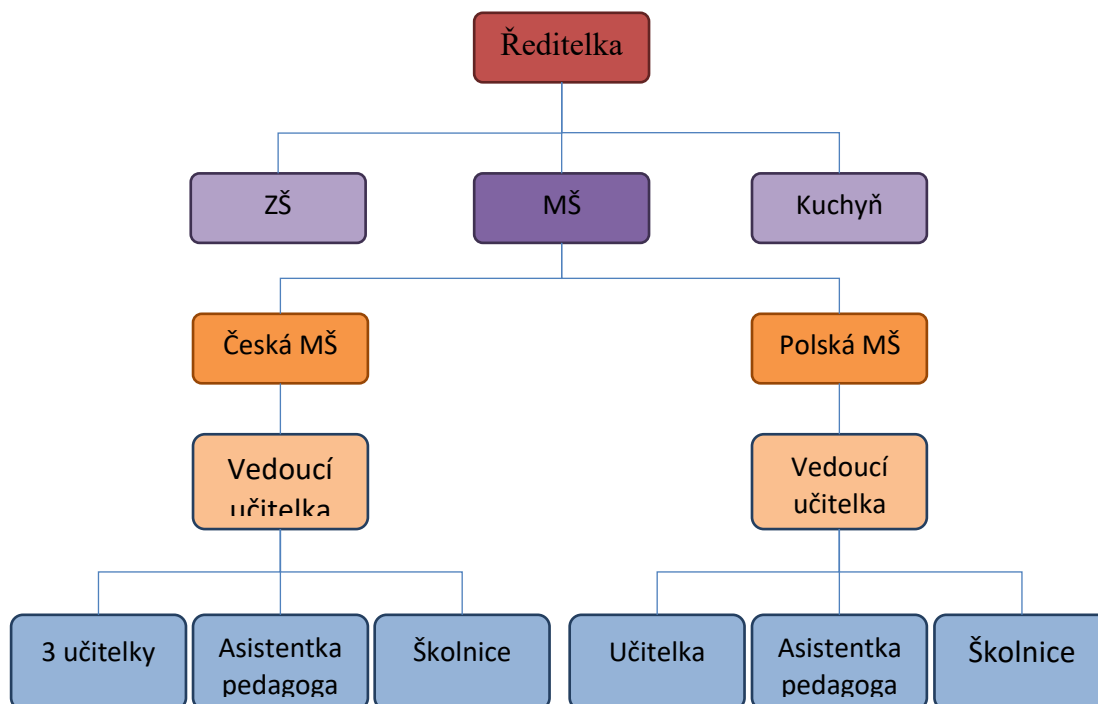
Ve třídě budujeme atmosféru důvěry, porozumění, sounáležitosti a psychického bezpečí. Podporou, motivací a pozitivním povzbuzením vedeme děti k sebepoznání, sebedůvěře a uvědomění si vlastní osobnosti.

Do popředí zájmu stavíme hry s prvky spolupráce a činnosti zaměřené na environmentální výchovu. Formou prožitkového učení vedeme děti k socializaci a spolupráci s kamarádem, kolektivem, společností a přírodou. Respektujeme pohybové vyžití dětí při denním pohybových chvílích a zejména při pobytu venku. Pro předškolní děti připravujeme program zaměřený na přípravu ke školní docházce. Pomáháme dětem, aby vše dokázaly samy.

3.3.4 Individuální potřeby dětí

V rámci skupiny pozorujeme každé jednotlivé dítě, jeho individualitu, potřeby, talent, nadání, potíže a trápení. Vycházíme z vyšetření v PPP, věnujeme se navrženým doporučením. Napomáháme adaptaci, pozorujeme osobní vlastnosti, zkušenosti, rozvoj a pokrok za určité období. O svých poznatcích vedeme diagnostické záznamy.

3.4 Řízení mateřské školy

Každodenní vzájemná komunikace, předávání si informací, zkušeností je základem úspěšné práce naší mateřské školy. Všichni pracovníci samostatně a bez obav vyjadřují své názory, které ostatní otevřeně přijímají. Pracujeme v ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Vedení školy komunikuje s mateřskou školou osobně na poradách vedoucích pracovníků, příležitostnými návštěvami v MŠ. Informace z porad jsou dále interpretovány dalším zaměstnancům na poradách na vlastních pracovištích. Dále také probíhá komunikace prostřednictvím elektronické pošty a telefonicky.

3.5 Personální a pedagogické zajištění

Mateřská škola (třídy Broučci a Motýlci) má 4 učitelky, jednu asistentku pedagoga, jednu školnici a jednu uklízečku.

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Pedagogičtí pracovníci splňují předepsanou kvalifikaci. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. V průběhu roku učitelky i asistentky absolvují akreditované semináře a školení. Nabyté poznatky ze seminářů a školení si pracovníci mezi sebou sdělují na poradách.

Nepedagogičtí pracovníci jsou rovněž proškolení v rámci funkce, kterou zastávají.

3.6 Spolupráce

3.6.1 Spolupráce s rodiči

Na spolupráci s rodinou klademe velký důraz. Komunikace a spolupráce je nutnou podmínkou pro získání zpětné vazby a informací důležitých pro chod školy. První kontakt navazujeme s rodičem při zápisu nových dětí a při adaptačním programu. Informace o chodu MŠ a vzdělávání dětí rodiče získávají na informativních schůzkách, vše aktuálně zveřejňujeme na informační nástěnce a internetových stránkách školy, komunikujeme také prostřednictvím emailů. Individuální problémy jsou řešeny s učitelkou či vedoucí učitelkou, kdykoli je potřeba. Rodiče jsou seznamováni s programem školy, umožňujeme jim podílet se na tvorbě programu i jeho hodnocení prostřednictvím schůzek a dotazníků. Společně s dětmi připravujeme veřejná vystoupení a výstavy prací. Pořádáme akce, kde se mohou rodiče setkávat, spolu s dětmi tvořit, prožívat nové zážitky, zapojovat se do rozvoje environmentálního prostředí naší školy.

3.6.2 Spolupráce se ZŠ

Třída Motýlci je umístěna v budově základní školy, spolupráce mezi učitelkou MŠ a učitelkami ZŠ je velmi rozvinutá. Předškoláci navštěvují tělocvičnu ZŠ, před zápisem mají možnost návštěvy ve vyučovacích hodinách, žáci pátých tříd chodívají číst dětem po obědě pohádky. Žáci čtvrtého a pátého ročníku příležitostně pořádají pro děti různé akce (divadelní představení). Základní a mateřská škola spolupracují při organizaci a realizaci školních akcí - karneval a Radovánky.

Naším záměrem v této oblasti prohloubit spolupráci mezi ZŠ a MŠ, například společnými akcemi.

3.6.3 Spolupráce se SRPŠ

Spolupráce se SRPŠ je na vysoké úrovni. Ročně děti platí příspěvek SRPŠ ve výši 200Kč. SRPŠ pomocí věcných a finančních darů pomáhá rozšiřovat a obnovovat vybavení a zařízení mateřské školy, přispívá na školní výlety, financuje mikulášské balíčky, dárky k ukončení docházky předškoláků. SRPŠ organizuje společenské akce pro děti i rodiče (ples, karneval, Radovánky) a výtěžek z těchto akcí je poté využíván k investicím pro děti základní i mateřské školy.

3.6.4 Spolupráce se zřizovatelem

Obecní úřad nám jako zřizovatel poskytuje finanční příspěvky na provoz školy, snaží se přispívat ke zlepšování kvality prostředí mateřské školy. Napomáhá správnému chodu provozu mateřské školy zajišťováním oprav, technických prací.

Naším záměrem je komunikaci mezi zřizovatelem a mateřskou školou zintenzivnit, více informovat zřizovatele o činnosti školy, jejích výsledcích, úspěších i nedostacích.

3.6.5 Spolupráce s širší veřejností

Každoročně pořádá místní domov důchodců, Domov sv. Josefa, vánoční a velikonoční výstavu. Děti mateřské školy s pomocí učitelek vytváří tematické výrobky, které se poté na těchto výstavách veřejně vystavují. Děti se vždy na výstavy chodí dívat, prohlížejí si práce nejen své, ale také spolužáků ze základní školy a výrobky obyvatelů domova. Děti také chodí na žádost vedení domova představit besídky, které se připravují k různým příležitostem (Den matek, vánoční besídka).

Výrobky a výkresy dětí jsou vystavovány celoročně na nástěnce v obecní knihovně. Na obecní nástěnce je také na konci školního roku prezentováno tablo předškoláků. Spolupracujeme i s knihovnou, po předchozí domluvě si paní knihovnice připraví pro děti krátký program (čtení, rozhovor o knihách, prohlížení knížek) na téma, které koresponduje s právě probíraným tématem dle TVP. Knihovnu navštěvují převážně děti ze třídy Motýlků.

3.6.6 Spolupráce s myslivci

Každý rok pořádají myslivci sbírku kaštanů a žaludů pro zvířata na zimu. Děti s rodiči tyto plody sbírají, nosí je do školky a myslivci si je postupně odváží. Po skončení sbírky dostávají děti diplomy za účast. Myslivci také pro děti pořádají besedu v hájence, kde je jim přiměřeně jejich věku představena činnost myslivců, jejich výstroj a výzbroj. Děti se také seznamují se zvířaty, která žijí v místních lesích.

3.7 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

V MŠ se snažíme o to, aby náš vzdělávací program uspokojoval základní i speciální potřeby dítěte, vytvářel optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj a přirozené prostředí pro získávání životních kompetencí. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Jsme také přesvědčeni, že školní docházka dětí se speciálními potřebami společně s dětmi bez SVP napomáhá dětem se SVP v pěstování zdravého sebevědomí a začlenění se mezi ostatní. Dětem bez SVP pak pomáhá soužití s těmito dětmi naučit se bez problémů přijímat lidi s nějakou odlišností a umět se k nim chovat přirozeně. Chceme všechny děti připravovat na to, aby byly schopny aktivně se vyrovnávat s přirozenou životní realitou. Uvědomujeme si, že zdárný průběh a celkový úspěch integrace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je závislý na systematickém přístupu k dítěti a rodině i na spolupráci rodiny, školy a školského poradenského zařízení.

3.7.1 Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Jedná se o nezbytné úpravy ve vzdělávání, které odpovídají zdravotnímu stavu, a které bezplatně poskytuje škola. Člení se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP vytváří učitelky, jakmile se potřeba dílčích úprav v podmínkách vzdělávání projeví. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s

Základní škola a Mateřská škola Ropice

---

doporučením školského poradenského zařízení. Těmto dětem je vypracováván individuální vzdělávací plán (IVP) na základě doporučení ŠPZ a žádosti rodičů v co nejkratší době po obdržení těchto dokumentů. Učitelky spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb ŠPZ. Za průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování PLPP a IVP odpovídají učitelky třídy, kterou dítě s přiznanými podpůrnými opatřeními navštěvuje. PLPP a IVP se dle potřeb vyhodnocuje a aktualizuje průběžně. Celkové vyhodnocení PLPP a IVP se provede na konci školního roku.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

3.7.2 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Těmto dětem je potřebné věnovat zvýšenou pozornost při poskytování jazykové podpory již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Cílem je vytvořit jazykovou přípravu v takovém rozsahu, aby byl zajištěn plynulý přechod do základního vzdělávání. Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka by měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Pokud budou ve třídě alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude v mateřské škole zřízena skupina pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte bude možné zařadit o skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání.

Jako podpůrný materiál při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka budeme ve skupině při individualizované práci využívat Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. Dle potřeby budeme toto kurikulum využívat při práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.8 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Nadání je vzácný dar, předpoklad, který, není-li rozvíjen, může přijít nazmar. Je to velká škoda pro jednotlivce i pro společnost. Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole se snažíme o rozvoj potenciálu všech dětí v různých oblastech. Naší snahou je nabízet rozmanitou nabídku činností, které mohou skrytý potenciál objevit a dále ho rozvíjet. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, snažíme se podporovat všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost, nabízíme aktivity, ve kterých by dítě své nadání smysluplně uplatnilo a dále rozvíjelo. Jestliže se objeví velmi výrazné známky nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, budeme postupovat při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, budeme postupovat při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Přijímání dětí ve věku od 2 do 3 let do naší mateřské školy má díky nižšímu počtu starších dětí hlásících se k předškolnímu vzdělávání zvyšující tendenci. O přijetí rozhoduje ředitelka školy na základě kritérií vydaných k zápisu do MŠ. Každé přijaté dítě se stává dítětem mateřské školy se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími.

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 let jsme v MŠ přijali opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání.

3.9.1 Hygienické podmínky

- Dvouleté děti mohou používat nočník, který je umístěn v místnosti s toaletami. Nočník je po každém použití umyt a vydesinfikován.
- V případě potřeby je možné do malé herny umístit přebalovací pult
- V souvislosti s používáním plen některými dětmi jsme pořídili krytý odpadkový koš na použité pleny.
- Pedagogové mají s rodiči dvouletých dětí, které používají pleny, dohodnutý systém přinášení hygienických potřeb pro děti do MŠ tak, aby byly vždy k dispozici.
- V rámci individuálního přístupu k jednotlivým dětem pedagogové počítají i s umožněním používání osobních věcí při odpočinku (spánku) dětí.

3.9.2 Bezpečnostní a věcné podmínky vzdělávání

- Vzdělávání dětí od dvou let probíhá ve věkově heterogenní třídě.
- V rámci pedagogicky zacílené činnosti se dětem věnuje jedna učitelka, která s dětmi využívá prostory malé herny. Malá herna je vybavena množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- Průběžně je rozšiřován a obměňován sortiment vybavení vhodný pro děti mladší tří let jak v malé, tak i ve velké herně.
- Třídy jsou vybaveny tak, aby dětem nebyly přístupné bezpečnost ohrožující předměty.
- Třídy jsou vybaveny školním nábytkem, který zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení a je stabilní.
- Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí MŠ poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne.
- Zahradní vybavení mateřské školy odpovídá věku dětí a je pravidelně kontrolováno.
- Při pobytu dětí mladších tří let mimo místo poskytovaného vzdělávání (areál mateřské školy se zahradou) připadá na jednu učitelku 12 dětí ve třídě. Ustanovení § 5 odst. 3 vyhlášky o předškolním vzdělávání umožňuje výjimečné zvýšení počtu dětí a to z 12 na 23. V tomto případě je zajištění bezpečnosti potřeba dalšího pedagogického pracovníka nebo chůvy.

3.9.3 Psychosociální podmínky

- Adaptace dětí na pobyt v mateřské škole je postupná a probíhá dle individuálních potřeb dítěte a v souladu s požadavky zákonných zástupců dětí. Rodiče mají možnost před nástupem do mateřské školy navštívit třídu i zahradu mateřské školy, popřípadě pozorovat hry ostatních dětí.
- Dětem je umožněno používání osobních pomůcek a hraček pro zajištění pocitu bezpečí a pohody.
- Učitelky zajišťují dětem dostatek času na všechny aktivity, zejména na převlékání a stravování.

3.9.4 Personální podmínky

- učitelka, která s dětmi realizuje PZČ splňuje profesní požadavky a dále rozšiřuje své kompetence v rámci DVPP

3.9.5 Životaspráva, stravování

- Je zabezpečena možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku dětí během dne.
- Je zajištěna organizace dne, která respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, dostatek času při stravování, dostatečný odpočinek, rituály).

3.9.6 Organizace vzdělávání

- Z hlediska organizačního zajištění chodu je dětem umožněn individuálně přizpůsobený režim, adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.
- Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

3.9.7 Obsah vzdělávání

Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije tady a teď. Dvouleté dítě má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale i psychické. Rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí mohou být velmi výrazné. Proto je již zde nutné sledovat pokroky konkrétního dítěte a neprovádět vzájemné srovnávání dětí.

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností musí být přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitel volí metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Tomu je třeba přizpůsobit činnosti, průběžně je střídat, sladit spontánní činnosti s řízenými. Největší prostor musí být ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

Všichni zaměstnanci MŠ respektují specifika dvouletých dětí související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, berou ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Přijímání dětí

Děti jsou do MŠ přijímány ředitelkou školy podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a podle vyhlášky č. 14/2005 Sb. ve znění pozdějších změn podle vyhlášky 43/2006 Sb., o předškolním vzdělávání. V souladu s § 34 odst. 4 školského zákona jsou přednostně přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Termín přijímacího řízení stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Termín a kritéria přijímacího řízení pro následující školní rok je oznámen veřejnosti s předstihem prostřednictvím tisku, letáků a webových stránek školy. Přijímací řízení probíhá v souladu se správním řádem. O přijetí dítěte do mateřské školy rozhodne ředitelka školy. Děti jsou zařazovány do tříd podle věku. V případě nedostatku volných míst je zákonnému zástupci nabídnuta možnost vzdělávání dítěte ve třídě s polským jazykem vyučovacím (pokud je v této třídě volné místo).

4.2 Organizační zajištění tříd

Třída Broučci je heterogenní, maximální počet přihlášených dětí je 24.

Třída Motýlci, kde jsou zařazeny nejstarší děti v maximálním počtu 14 dětí, má režim dne přizpůsobený pro rozvoj znalosti a dovednosti pro bezproblémový vstup dětí do základní školy. Do týdenních aktivit je zařazena i Metoda dobrého startu a výuka hry na flétnu. Pro děti s odkladem školní docházky vypracováváme individuální plány pouze na žádost rodiče ve spolupráci s PPP.

Bližší charakteristiky třídy jsou vypracovávány každoročně učitelkami a jsou součástí TVP. Tímto se zajišťuje aktuálnost potřeb a požadavků k optimálnímu způsobu vzdělávání dětí dané třídy.

Dvě učitelky pracují na třídě Broučci a jejich pracovní doby se překrývají částečně v době PZČ, zcela při pobytu venku, oběda a přípravy k odpolednímu odpočinku. Dále do třídy Broučci dochází třetí učitelka, která se věnuje pedagogicky zacílené činnosti s dvouletými dětmi, je s nimi i při pobytu venku. Ve třídě Motýlci PZČ realizuje vždy jedna učitelka, pracovní doby učitelek se zde nepřekrývají.

Základní škola a Mateřská škola Ropice

TŘÍDA: BROUČCI

6.30 - 8.00	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, volně spontánní zájmové aktivity
8.00 - 9.30	Pohybové aktivity Osobní hygiena, dopolední svačina Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity
9.30 - 11.30	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost
11.30 - 12.30	Oběd a osobní hygiena dětí
12.30 - 14.00	Odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi
14.00 - 16.00	Odpolední svačina, osobní hygiena Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy

TŘÍDA: MOTÝLCI

7.00 – 8.00	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, volně spontánní zájmové aktivity
8.00 - 9. 30	Pohybové aktivity Osobní hygiena, dopolední svačina Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity
9.30 - 11.40	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost
11.40 - 12.15	Oběd a osobní hygiena dětí, příprava na odpočinek
12.15 - 13.15	Odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi
13.15 - 15.30	Odpolední svačina, osobní hygiena Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy nebo v parku

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název programu: ROK STROMŮ

V Mateřské škole Ropice pracujeme podle vlastního vzdělávacího programu s názvem Rok stromů, který je vypracován v souladu s RVP PV a obecně platnými předpisy. Jako inspirace posloužila publikace Rok stromů autorky Vladimíry Ottomanské. Je rozdělen do 10ti integrovaných bloků, které jsou dále rozděleny na témata. Ke každému tématu je vytvořena myšlenková mapa, která by mohla usnadnit plánování a tvoření třídního vzdělávacího programu. ŠVP vychází z konkrétních podmínek a možností školy. Je zaměřen na všestranný rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání života. Prostřednictvím působení zkušených pedagogů, kteří mají osobní i profesní předpoklady, chceme umožnit dětem prožít aktivní a radostné dětství. Snažíme se o to, aby děti získávaly zkušenosti, dovednosti a vědomosti vlastním prožitkem. Vedeme děti cestou, která podporuje rozvoj environmentální senzitivity, a proto se snažíme co nejvíce činností realizovat venku, v lese, na poli, na zahradě. Rozvíjíme u dětí kladný vztah ke všem formám živé a neživé přírody. Chceme, aby byly děti spjaty s přírodou, aby věděly, že je nutné se o přírodu starat, a ne ji ničit. Aby pochopily, že chceme-li z přírody čerpat, tak jí musíme umět i dát. Pohybovými aktivitami venku i ve vnitřních prostorách se snažíme o zlepšování tělesné zdatnosti dětí, podporujeme rozvoj sebeobslužných činností a vedeme děti ke zdravému životnímu stylu a samostatnosti. Důležité pro nás také je, aby byla vzdělávací témata spojena s praktickým životem.

5.1 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program je tvořen každoročně pro každou třídu zvlášť. Vychází z platného ŠVP, podmínek a možností školy, ale zohledňuje také potřeby, přání a zájmy dětí dané třídy. TVP je časově i tematicky flexibilní. Učitelky si při jeho tvorbě stanovují dílčí cíle, kterých chtějí dosáhnout a na koci tematického celku hodnotí realizaci plánovaných činností, dosažení cílů i svou práci. Součástí TVP je roční plán integrovaných bloků a vedlejších aktivit, minimální preventivní program, dlouhodobý i akční plán EVVO, charakteristika třídy a rozpracovaná témata integrovaných bloků.

5.2 Vzdělávací obsah

Náš vzdělávací plán je rozepsán do 10ti integrovaných bloků, které nemají přesné časové vymezení. Učitelky s tematickými bloky manipulují tak, aby to co nejvíce vyhovovalo okolnostem a daným podmínkám v MŠ (v případě si přizpůsobují názvy témat, časové rozmezí, obměňují a konkretizují dílčí vzdělávací cíle pro dané téma). Integrované bloky jsou stanovenou cestou, jak vzdělávat děti ve všech oblastech dle RVP PV a vést je k získání klíčových kompetencí.

5.3 Environmentální vzdělávání

Naše mateřská škola je zaměřena na environmentální výchovu. Naším záměrem je rozvíjet u dětí environmentální citění, povědomí o ekologii, zdravém životním stylu šetrném k přírodě. Pro mateřskou školu je vypracován dlouhodobý a akční plán EVVO, který obsahuje strategii výchovy a vzdělávání v environmentální oblasti, metody, aktivity a činnosti.

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Pro rozvoj environmentální senzitivity je vhodný co největší kontakt s přírodou. Proto jsou součástí vzdělávání výpravy. Vždy v určený den za vhodných klimatických podmínek se děti oblékají přiměřeně k danému počasí, svačí venku poté vychází do okolí mateřské školy. Všechny výchovně-vzdělávací činnosti probíhají venku. Organizace dne je přizpůsobovaná povětrnostním podmínkám, potřebám dětí a aktivity jsou voleny s ohledem na jejich fyzickou zdatnost, reflektují tematický celek TVP.

5.4 Metody a formy vzdělávání

K dosažení optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte se snažíme uplatňovat co nejvhodnější metody a formy. V dostatečné míře jsou zastoupeny aktivity spontánní i řízené, jsou vzájemně provázané a vyvážené.

Metody a formy práce uplatňované v naší MŠ:

- hra (didaktická, námětová, pohybová, spontánní)
- kooperativní a prožitkové učení
- situační učení
- spontánní sociální učení
- ranní kruh
- zdravotní a relaxační cvičení
- hudebně pohybové činnosti
- hudební činnosti
- pohybové aktivity
- exkurze, výlety, vycházky, procházky
- pokus
- pozorování
- pracovní činnosti
- výtvarné činnosti
- dramatizace
- činnosti zaměřené na rozvoj předčtenářské gramotnosti, předmatematických představ
- grafomotorická cvičení
- Metoda dobrého startu - ve třídě Motýlci
- hra na flétnu - ve třídě Motýlci

Do mateřské školy přijíždějí divadelní soubory s pestrou nabídkou představení na různá témata.

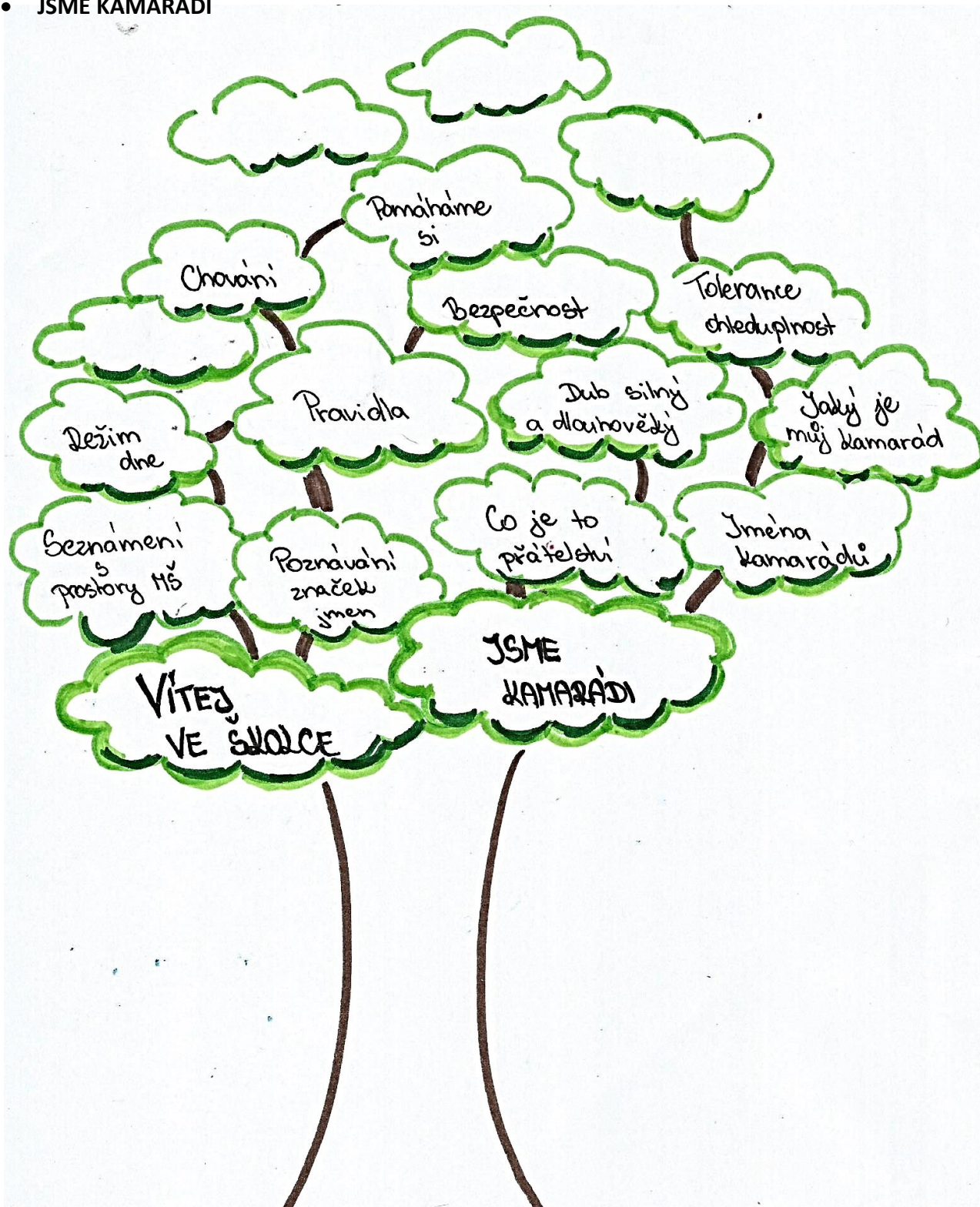
6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Integrovaný blok:

STARÝ DUB

Podtémata:

- VÍTEJ VE ŠKOLCE
- JSME KAMARÁDI

DUB JE SYMBOL SÍLY, MOHUTNOSTI, DLOUHOVĚKOSTI

Hlavní záměr:

- Pomáhat dětem s adaptací na prostředí mateřské školy
- Seznamovat děti s bezpečnostními pravidly a pravidly třídy
- Pomáhat dětem zvládnout odloučení od rodičů a navazovat nové kamarádské vztahy
- Rozvíjet dovednosti v oblasti sebeobsluhy

Předpokládaná délka realizace: 4 týdny

Díličí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti Osvojit si poznatky a dovednosti důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
Dítě a jeho psychika	Rozvíjet komunikativní dovednosti Posilovat přirozené poznávací city Získat relativní citovou samostatnost
Dítě a ten druhý	Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
Dítě a společnost	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí
Dítě a svět	Seznámit se s prostředím mateřské školy, vytvářet si k ní pozitivní vztah

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (pohyb ve skupině dětí)
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, uklidit po sobě)
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika

- vést rozhovor, porozumět slyšenému
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- postupovat podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky

Dítě a společnost

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně v prostředí MŠ i v jejím životě
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- uvědomovat si nebezpečí, se kterými se může v okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

Klíčové kompetence

k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

k řešení problémů

- přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně

komunikativní

- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými

sociální a personální

- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku

činnostní a občanské

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Činnosti a příležitosti

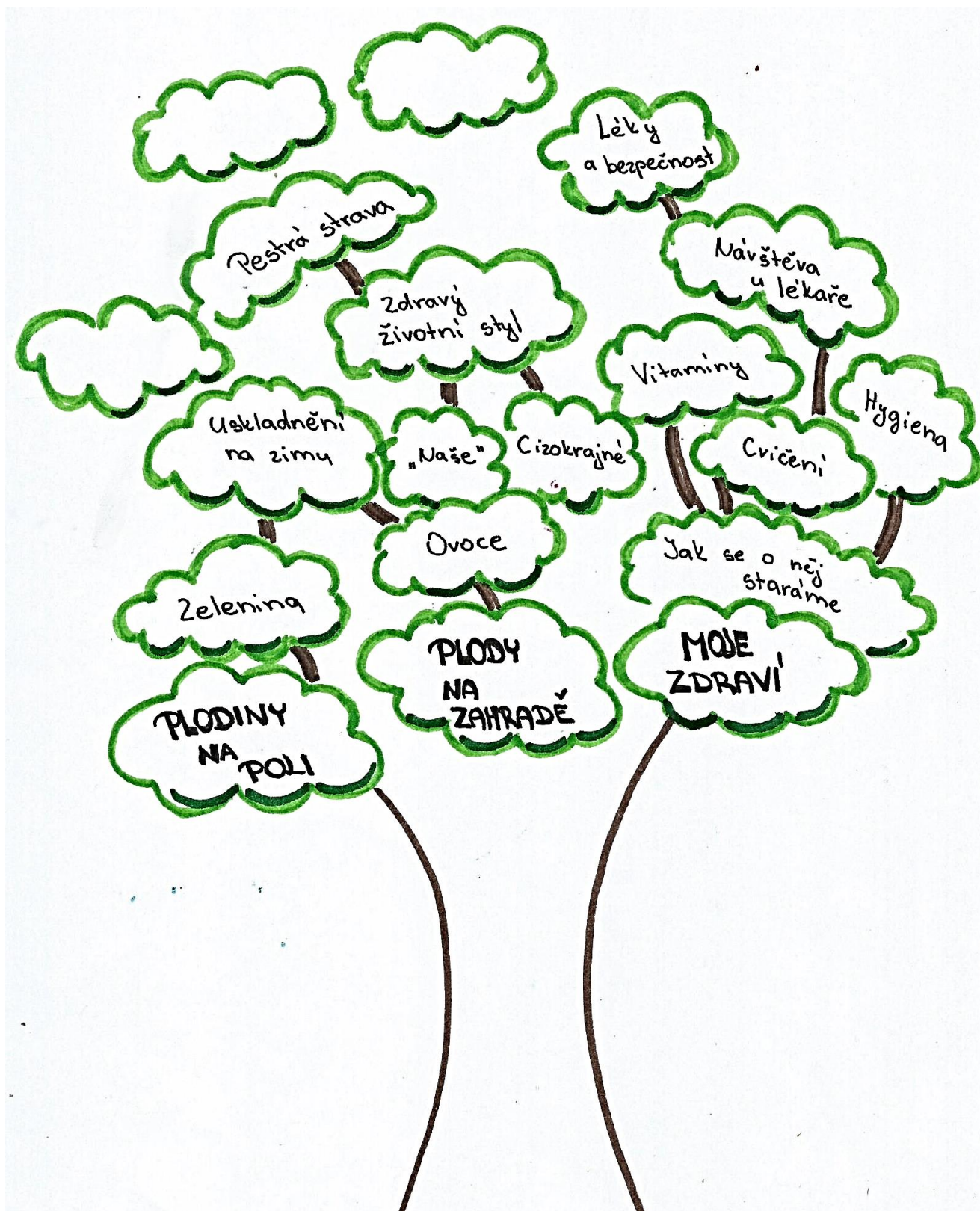
- lokomoční i nelokomoční pohybové aktivity (jednoduché říkanky s pohybem, známé pohybové hry)
- aktivity usnadňující dítěti adaptaci v mateřské škole
- relaxační a odpočinkové aktivity zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým využitím
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a osobního bezpečí (dramatizace bezpečného/nebezpečného chování, pravidla v MŠ...)
- aktivity vedoucí k prevenci úrazů
- společné rozhovory, komentování zážitků a aktivit, vyprávění toho, co dítě slyšelo, zhlédlo
- zpěv lidových, známých písní
- námětové hry a činnosti
- spontánní hra, volné hry
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající pohodu a veselí
- hudebně pohybové hry
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama
- hry na poznávání své značky, svého místa v šatně
- činnosti podporující zapamatování si jmen kamarádů
- společenské hry
- hry, přirozené i modelové situace, při níž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- aktivity zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- vytváření přiměřeného množství smysluplných a jasných pravidel
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, vystřídat se, pomoci mu, vyřešit vzájemný spor
- aktivity podporující sblížení dětí
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- praktické ukázky varující děti před nebezpečím
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit

Rizika

- nedostatečný časový prostor k individuálním potřebám dětí
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

Podtémata:

- PLODINY NA POLI
- PLODY NA ZAHRADĚ
- MOJE ZDRAVÍ

KAŠTAN JE SYMBOL ODOLNOSTI, SEBEVĚDOMÍ A SÍLY

Hlavní záměr:

- Seznámit děti s plodinami, které sklízíme ze zahrad a z polí
- Vytvářet u dětí povědomí o zdravém životním stylu, o způsobech ochrany našeho zdraví
- Rozvíjet kooperativní dovednosti dětí

Předpokládaná délka realizace: 4 týdny

Díličí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Rozvíjet a užívat všechny smysly Vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základů zdravého životního stylu Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví
Dítě a jeho psychika	Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti produktivních Rozvíjet paměť a pozornost Poznávání sebe sama, rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě
Dítě a ten druhý	Rozvíjet kooperativní dovednosti
Dítě a společnost	Rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti
Dítě a svět	Vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí

Dítě a jeho psychika

- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- vědomě užívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti, nacházet společné znaky, podobu, rozdíly)
- uvědomovat si svou samostatnost
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem

Dítě a ten druhý

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Dítě a společnost

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- chovat se a jednat na základě vlastích pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence

k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí

k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti

komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své sdělení, myšlenky, otázky i odpovědi

sociální a personální

- při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

činnostní a občanské

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat

Činnosti a příležitosti

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- konstruktivní a grafické činnosti na téma ovoce a zelenina
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- relaxační a odpočinkové činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- činnosti vedoucí k zapojení všech smyslů (poznávání ovoce čichem, chutí, hmatem, porovnávání vlastností)
- artikulační, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- společné rozhovory na téma moje zdraví, ovoce a zelenina
- záměrné pozorování plodů z polí a zahrad, určování a pojmenovávání jejich vlastností a charakteristických znaků
- třídění, uspořádání, přiřazování

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama, k odlišení od ostatních
- společenské hry, kooperativní činnosti ve dvojicích i ve skupinách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- aktivity podporující sblížení dětí
- příprava a realizace společných zábav a slavností
- práce s obrazovým materiálem ovoce a zelenina, moje zdraví
- dramatizace (návštěva u lékaře, co prospívá nemocnému)
- praktické činnosti - příprava salátu, koláče ...
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- praktické činnosti na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi

Rizika

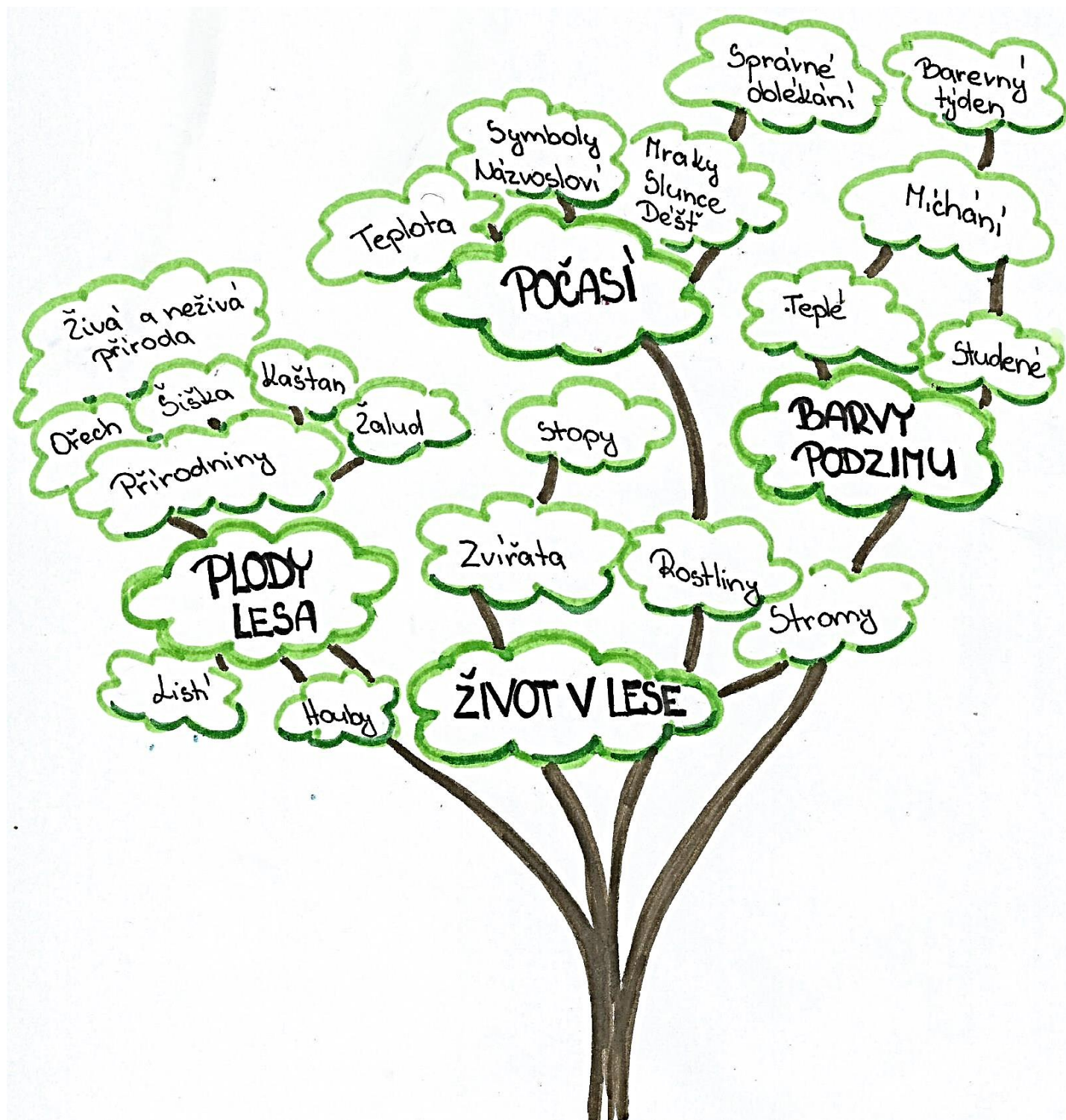
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dětí
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

PODZIMNÍ LÍSKA

Podtémata:

- PLODY LESA
- BARVY PODZIMU
- ŽIVOT V LESE
- POČASÍ

Hlavní záměr:

LÍSKA JE SYMBOL MOUDROSTI, POEZIE, TAJEMSTVÍ

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- Seznamovat děti s ekosystémem les, s jeho plody, životem, barvami
- Vytvářet u dětí povědomí o přirozených změnách v přírodě, rozvíjet schopnost se jim přizpůsobovat
- Diagnostické záznamy o dětech

Předpokládaná délka realizace: 5 týdnů

Dílčí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Rozvíjet pohybové schopnosti
Dítě a jeho psychika	Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti Rozvíjet, zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání Rozvíjet a kultivovat představivost Rozvíjet poznatky, schopnosti a dovednosti umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
Dítě a ten druhý	Vytvářet prosociální postoje (rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt, přizpůsobivost apod.)
Dítě a společnost	Rozvíjet schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně
Dítě a svět	Vytvářet elementární povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti a neustálých proměnách Rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a i jeho změnám

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat zacházet s výtvarnými pomůckami, materiálem

Dítě a jeho psychika

- formulovat otázky, odpovídat
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- vědomě užívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Dítě a společnost

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět

- všímát si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence

k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitosti a proměnách
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

k řešení problémů

- hledá různé možnosti a varianty řešení problémů, využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

komunikativní

- rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své pocity a prožitky, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

sociální a personální

- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

činnostní a občanské

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také zodpovídá

Činnosti a příležitosti

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s přírodninami

- společné diskuse, rozhovory, individuální i skupinová konverzace na téma les, život v lese, změny v přírodě, počasí a jak se mu přizpůsobit

- poslech pohádek na toto téma, otázky na pochopení textu

- hry a činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování zvuků (zpěv ptáků, šustění listí, tok potoka...)

- přímé pozorování přírody, změn v okolí, rozhovory o výsledcích pozorování

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- smyslové hry, hry zaměřující se na rozvíjení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti (živé pexeso s přírodninami, zpívají ptáci stejně? Kukačko, zakukej....)
- experimenty s různými materiály - co plave/neplave, míchání barev, co je lehké, těžké...
- výtvarně, pohybově, dramaticky znázorňovat viděné, slyšené
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- výlety do okolí, všímání si změn, zaznamenávání změn
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, hudební, pohybové..)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti hudební a hudebně pohybové hry (ztvárnění zvířat v lese, růst stromu, počasí - vítr, déšť, bouřka...)
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku - zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce
- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích (vyrobit společně skřítku podzimníčka, maketu lesa, krmítka pro ptáčky..)
- činnosti na zahradě - hrabání listí, sběr plodin, přírodnin
- činnosti k rozlišování živé a neživé přírody, poznávání ekosystému les
- zaznamenávání aktuálního počasí
- činnosti dle diagnostických listů

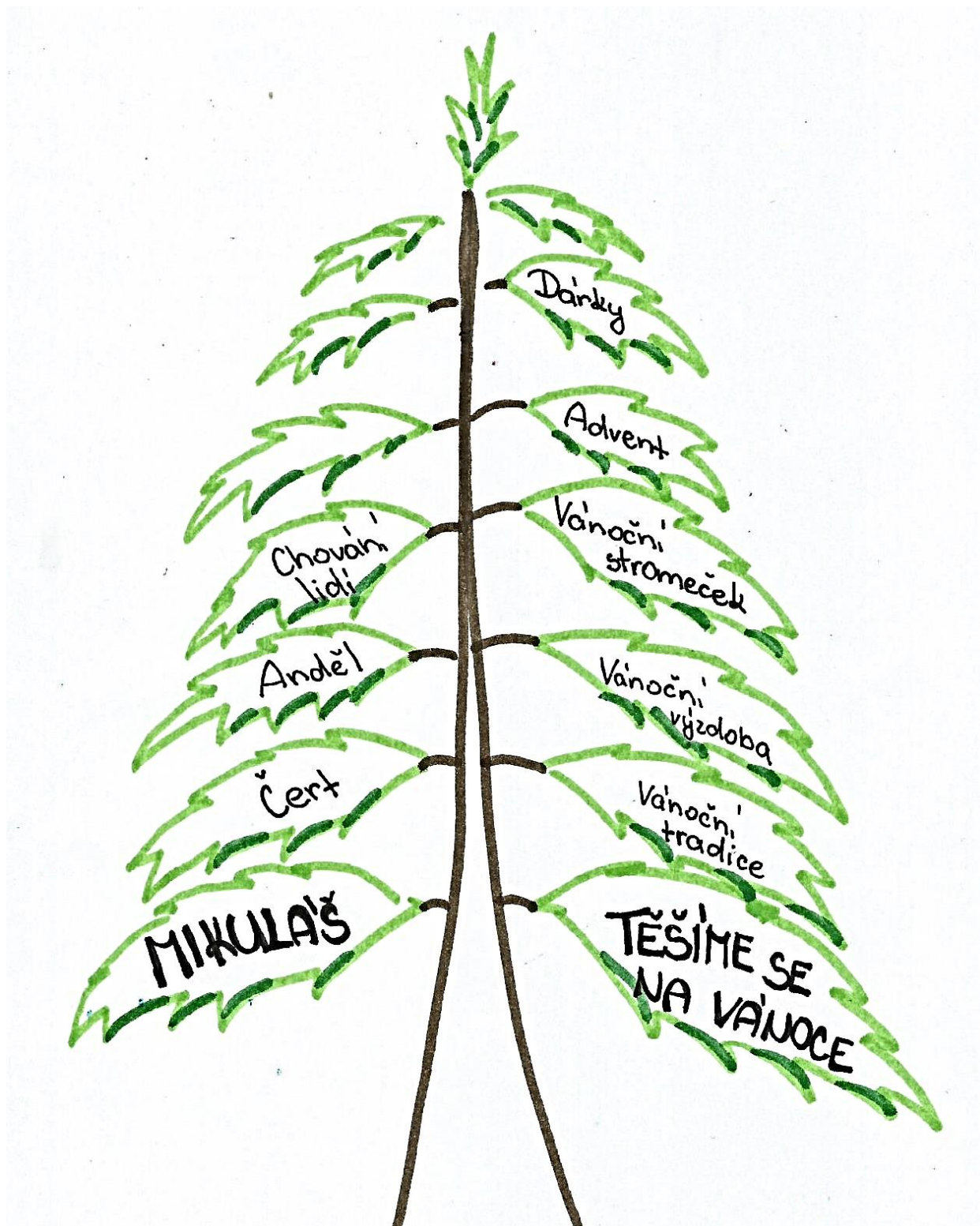
Rizika

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech
- nepřiměřené nároky na dítě
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování

SVÁTEČNÍ JEDLE

Podtémata:

- MIKULÁŠ
- TĚŠÍME SE NA VÁNOCE

JEDLE JE SYMBOL STÁLOSTI, TRPĚLOVOSTI A SÍLY

Hlavní záměr:

- Seznamovat děti s naší kulturou, tradicemi
- Prohlubovat citovou vazbu k lidem v blízkém okolí, vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Navodit příjemnou vánoční atmosféru

Předpokládaná délka realizace: 3 týdny

Dílčí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo   Zdokonalovat dovednosti v oblasti jemné motoriky

Dítě a jeho psychika   Rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
Rozvíjet paměť a pozornost
Osvojovat si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci - čísla
Učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit

Dítě a ten druhý   Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem

Dítě a společnost   Vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
Seznamovat se se světem lidí

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- učit se zpaměti krátké texty
- chápat základní číselné pojmy a prakticky je používat

Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování

Klíčové kompetence

k učení

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí

k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, vnímá elementární matematické souvislosti

komunikativní

- ovládá řeč, mluví ve vhodně formulovaných větách
- rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci

sociální a personální

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lepší řešit domluvou

činnostní a občanské

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Činnosti a příležitosti

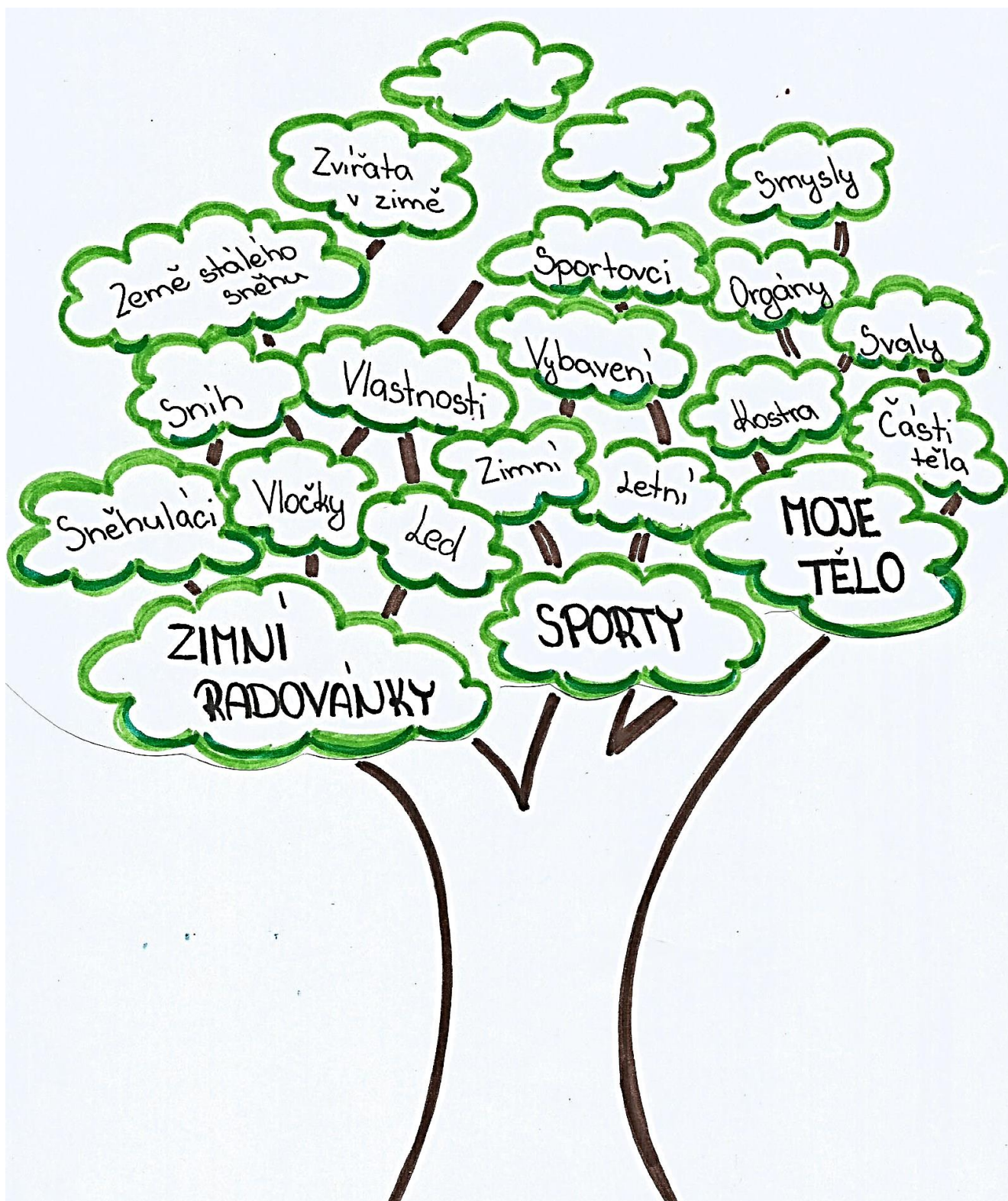
- manipulační činnosti s drobným materiálem, nástroji, pomůckami
- činnosti zaměřené na uvolňování a procvičování rukou
- hry se slovy, hádanky, artikulační a řečové hry pojící se k tématu Vánoce
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, množství) a jejich smysluplnou praktickou aplikací (adventní kalendář, 4 svíčky na adventním věnci...)
- cvičení v projevování citů (především kladných)
- hry na téma přátelství, aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří...), uvědomování si společenských pravidel, rozeznávání nevhodného chování
- napodobování různých typů chování v různých situacích, mimické vyjádření nálad
- četba, vyprávění a poslech pohádek, příběhů s etickým obsahem a poučením
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit bezpečí své a druhých
- přípravy a realizace společných zábav a oslav ve spojení s vánočními tradicemi, zvyky
- hry a praktické činnosti uvádějící děti do světa lidí (pečení cukroví, ozdob na stromeček...)

Rizika

- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem

Podtémata:

- ZIMNÍ RADOVÁNKY
- SPORTY
- MOJE TĚLO

Hlavní záměr:

- Seznamovat děti se změnami v přírodě v zimním období
- Seznamovat děti se sporty, známými sportovci a potřebným vybavením
- Seznamovat děti s lidským tělem, jeho částmi, některými orgány a jejich funkcí

Předpokládaná délka realizace: 4 týdny

Díličí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Uvědomovat si vlastní tělo Osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
Dítě a jeho psychika	Rozvíjet jazykové dovednosti receptivní Podporovat a rozvíjet zájem o učení Získat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
Dítě a ten druhý	Ochraňovat osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
Dítě a společnost	Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
Dítě a svět	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika

- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- projevovat zájem o knížky
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- rozhodovat o svých činnostech

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Dítě a ten druhý

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné)
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Dítě a svět

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Klíčové kompetence

k učení

- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

k řešení problémů

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

činnostní a občanské

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Činnosti a příležitosti

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti (nápodoba sportů, protahovací cviky, vytrvalostní cvičení)
- cvičení rozvíjející fyzickou zdatnost, hry ve sněhu
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- relaxační a odpočinkové činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- hry a činnosti na seznamování s lékařským prostředím, integrovaným záchranným systémem
- prohlížení a „čtení“ knížek, encyklopedií na téma lidské tělo, sport
- práce s modely lidského těla
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem...)
- příležitosti pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty, kontakt s léky, se zvířaty, běžné chemické látky)
- využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (pozorování tání sněhu, ledu, materiály sportovního náčiní, odolnost ochranných prvků...)

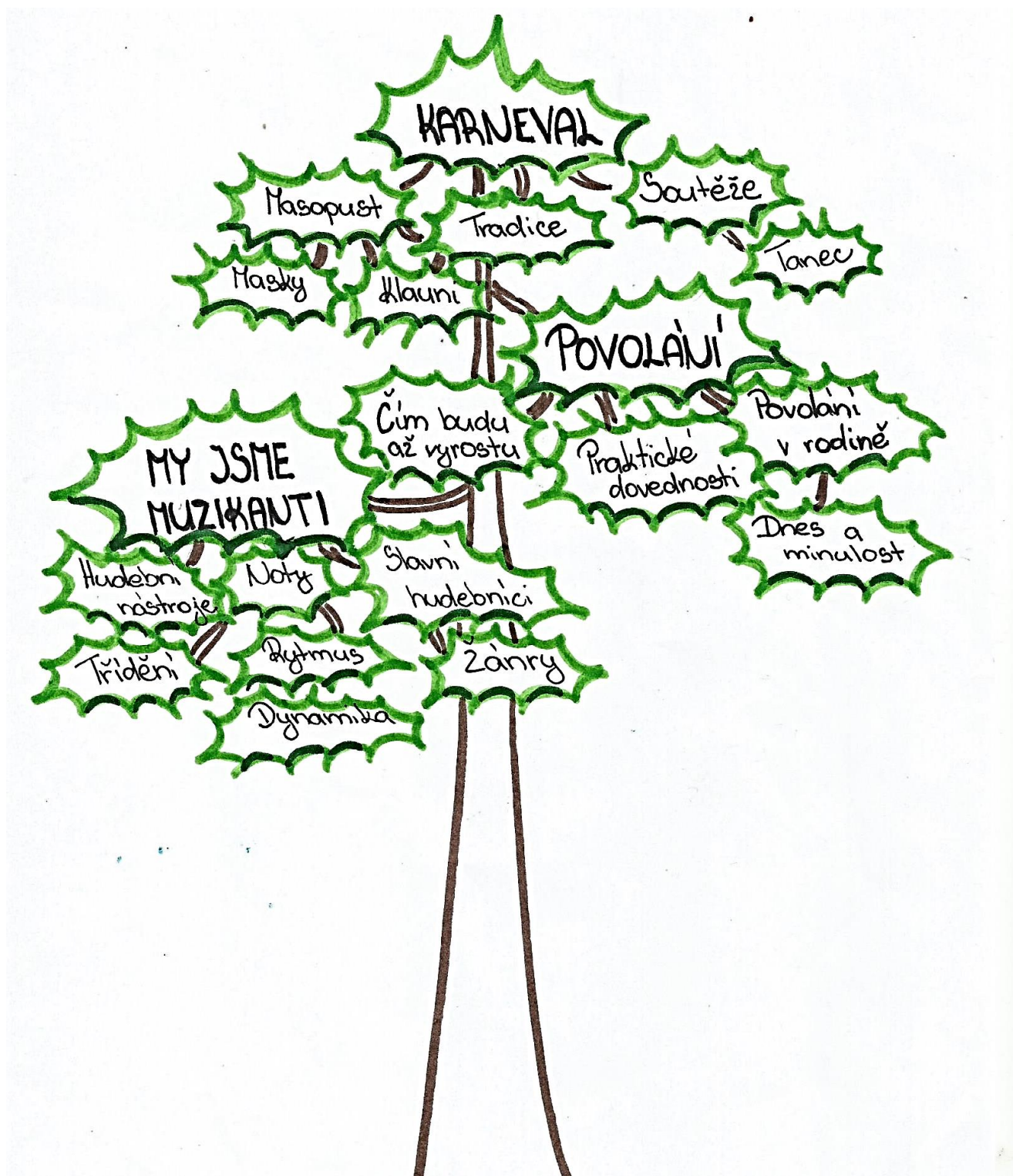
Rizika

- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- nedostatek či zkrácení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkci některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat

POZITIVNÍ MODŘÍN

Podtémata:

- KARNEVAL
- POVOLÁNÍ
- MY JSME MUZIKANTI

MODŘÍN JE SYMBOL OBNOVY, NADĚJE A LÁSKY

Hlavní záměr:

- Seznamovat děti s tradicemi pojícími se karnevalem a masopustem
- Seznamovat děti s různými povoláními a jejich význam pro společnost
- Rozvíjet dovednosti v oblasti hudební výchovy

Předpokládaná délka realizace: 4 týdny

Díličí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti Ovládat pohybový aparát a tělesné funkce Rozvíjet a užívat všechny smysly
Dítě a jeho psychika	Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) Rozvíjet, zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání Rozvíjet a kultivovat estetické vnímání, citění a prožívání
Dítě a ten druhý	Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
Dítě a společnost	Rozvíjet společenský i estetický vkus Vytvářet pozitivní vztahy ke kultuře a umění, rozvíjet dovednosti tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
Dítě a svět	Vytváření elementárního povědomí o širším kulturním i technickém prostředí Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- dokázat zacházet s předměty denní potřeby, drobnými nástroji, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami, výtvarnými pomůckami a materiálem
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí sluchu

Dítě a jeho psychika

- projevovat zájem o hudbu, soustředěně poslouchat
- utvořit jednoduchý rým
- vědomě využívat sluch
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- pomáhat pečovat o okolní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat správně s odpady, starat se o rostliny)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence

k učení

- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

k řešení problémů

- postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací

komunikativní

- chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

sociální a personální

- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
-

činnostní a občanské

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Činnosti a příležitosti

- hudební a hudebně pohybové hry
- jednoduché pracovní činnosti - napodobování činnosti v povolání
- hry a činnosti na zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, rozeznávání hudebních nástrojů podle zvuku
- hra na jednoduchý hudební nástroj

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- vyprávění o tom, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- hry na poznávání rýmů, jejich doplňování a vytváření
- činnosti kreativní, podporující rozvoj estetického cítění, netradiční výtvarné činnosti
- vyjadřování názorů na umělecká díla (hudební, výtvarné...)
- kooperativní činnosti ve dvojicích i ve skupinách
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - seznamování s různými povoláními, kde pracují rodiče, jaká povolání jsou v MŠ...
- tvůrčí činnosti hudební, dramatické, hudebně pohybové
- společná oslava karnevalu
- námětové hry na různá povolání - prodavač, kadeřník, opravář, stavitel...
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- seznamovat děti s pomáhajícími profesemi, rozlišovat ty, které pomáhají lidem, zvířatům, přírodě, prostředí (doktor, policie, zvěrolékař, ornitolog, pracovník zoo, zahradník, lesník, ekolog, popelář, myslivec...)
- práce s obrazovým materiálem, literárními texty, encyklopediemi, atlasy

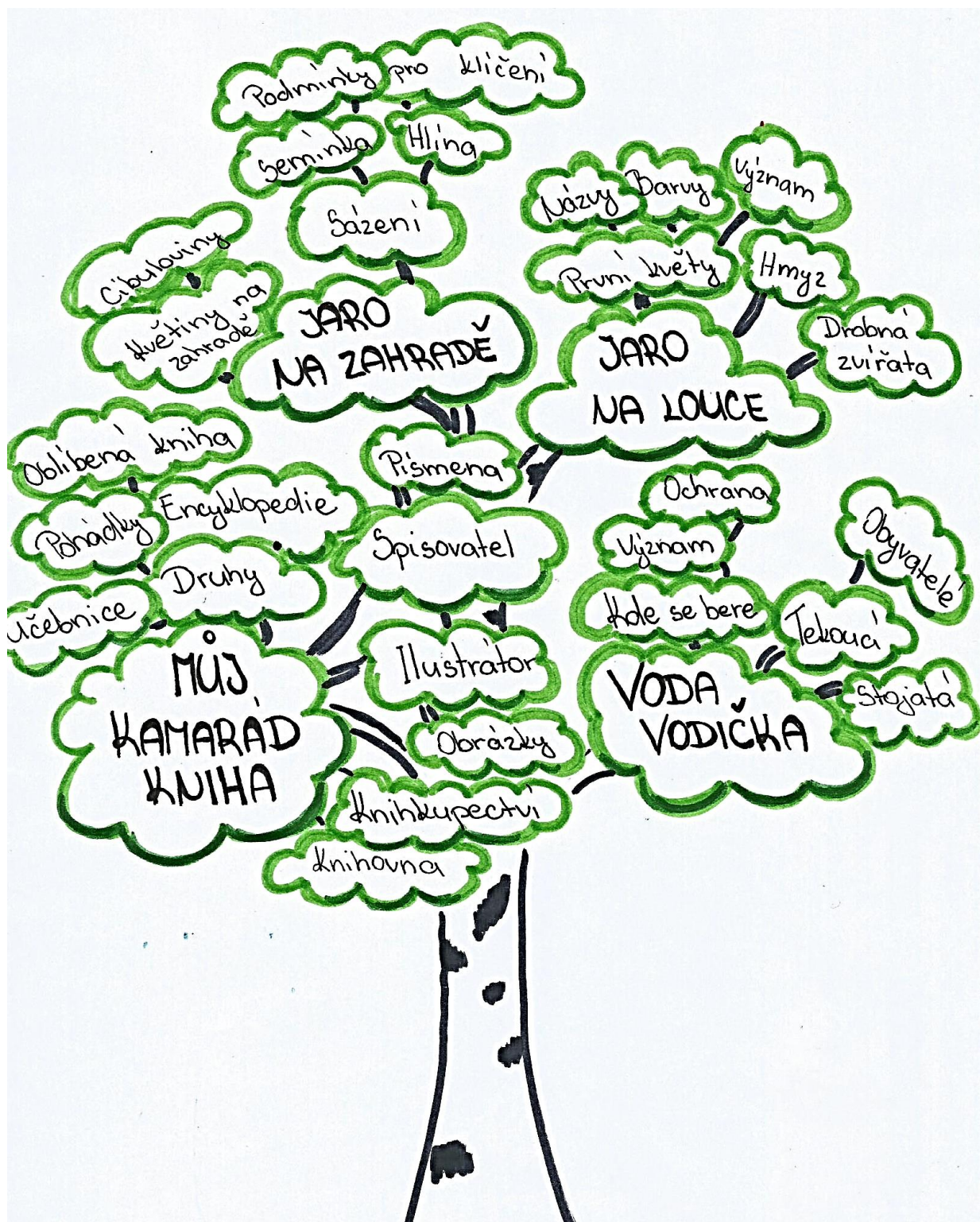
Rizika

- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování

JARNÍ BŘÍZA

Podtémata:

- MŮJ KAMARÁD KNIHA
- VODA, VODIČKA
- JARO NA ZAHRADE
- JARO NA LOUCE

BŘÍZA JE SYMBOL SVĚTLA, ČISTOTY, SVĚŽESTI A NADĚJE

Hlavní záměr:

- Rozvíjet předčtenářskou gramotnost
- Seznamovat děti s probouzející se přírodou, se změnami, které na jaře nastávají
- Rozvíjet povědomí dětí o neživé přírodě, o významu vody pro svět

Předpokládaná délka realizace: 5 týdnů

Díličí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Rozvíjet pohybové schopnosti, ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
Dítě a jeho psychika	Osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení Vytvářet základy pro práci s informacemi Rozvíjet schopnost sebeovládání
Dítě a ten druhý	Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem
Dítě a společnost	Vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
Dítě a svět	Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit Rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat jednoduchou sebeobsahu a pracovní úkony
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

Dítě a jeho psychika

- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně, mít ohled na druhého a soucítit s ním)

Dítě a společnost

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování, společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Dítě a svět

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Klíčové kompetence

k učení

- experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje

k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů

komunikativní

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

sociální a personální

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

činnostní a občanské

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Činnosti a příležitosti

- konstruktivní a grafické činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti
- jednoduché a pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, úpravy prostředí, úklidu
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací)
- přirozené i zprostředkované pozorování přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní zahradu
- pokusy s klíčivostí semen, poznávání a pojmenovávání semen
- určování a pojmenovávání jarních rostlin, probouzejícího se hmyzu
- oslavy Mezinárodního dne vody 22. 3.
- hledání vody v přírodě, experimenty s vodou, s jejím znečištěním

Rizika

- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek

ZELENÁ VRBA

Podtémata:

- VELIKONOCE
- DEN ZEMĚ
- MÁME RÁDI ZVÍŘATA

VRBA JE SYMBOL SMUTKU, OCHRANY, VÍRY VE ZNOVUZROZENÍ, MOUDROSTI A INSPIRACE

Hlavní záměr:

- Seznamovat děti s velikonočními tradicemi a zvyky
- Rozvíjet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Předpokládaná délka realizace: 4 týdny

Dílčí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti Osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
Dítě a jeho psychika	Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní Rozvíjet tvořivost (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření)
Dítě a ten druhý	Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
Dítě a společnost	Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
Dítě a svět	Vytvářet pozitivní vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, výtvarnými pomůckami a materiály
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika

- popsat situaci (skutečnou i na obrázku)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje

Dítě a ten druhý

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Dítě a společnost

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Dítě a svět

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a praxi
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozorňovat na ně

Klíčové kompetence

k učení

- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí

k řešení problémů

- chápe, že vyhýbat se problémům nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou

komunikativní

- domlouvá se slovy i gesty

sociální a personální

- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
- je otevřené aktuálnímu dění

Činnosti a příležitosti

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem - zdobení velikonočních vajíček různými technikami, výroba velikonočních dekorací, pečení beránka, mazance...
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci (setkání s cizími zvířaty, lidmi, sběr věcí ze země, bezpečí při sběru a třídění odpadů)
- výtvarné činnosti spojené se Dnem země, aktivity směřující k rozvoji odpovědného chování k životnímu prostředí i živým tvorům
- komentování aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv, společné diskuze, rozhovory na určené téma
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, dotek, zvuky, materiál)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- kooperativní činnosti ve dvojicích i ve skupinách
- aktivity seznamující děti se světem zvířat, s jejich vlastnostmi, s prostředím, ve kterém žijí, s jejich významem pro lidi
- příprava a realizace společných oslav Velikonoc, Dne Země
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- ekologicky motivované herní aktivity

Rizika

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nevědomost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná

LASKAVÝ JAVOR

Podtémata:

- MOJE RODINA
- MŮJ DOMOV
- JAK PLYNE ČAS

JAVOR JE SYMBOLEM HARMONIE, VÍRY, OTEVŘENOSTI A POCTIVOSTI

Hlavní záměr:

- Rozvíjet mezilidské vztahy
- Rozvíjet poznatky o světě a blízkém okolí, ve kterém dítě žije, o jeho dění, proměnách
- Evaluace - diagnostika dětí

Předpokládaná délka realizace: 4 týdny

Dílčí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání)
Dítě a jeho psychika	Rozvíjet komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev Rozvíjet, zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přecházet od konkrétně názorného myšlení k slovně-logickému (pojmovému), rozvíjet paměť a pozornost, přecházet od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
Dítě a ten druhý	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole...)
Dítě a společnost	Rozvíjet schopnost chovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny Seznamovat se světem lidí, kultury a umění, osvojit si základní poznatky o prostředí, v němž dítě žije
Dítě a svět	Seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytvářet pozitivní vztah k němu

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci

Dítě a jeho psychika

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo, i intonaci řeči
- chápat slovní vtip a humor
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok...), orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je vybavit

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- rozvíjet schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Dítě a ten druhý

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společnosti (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře...)

Klíčové kompetence

k učení

- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

k řešení problémů

- pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- užívá číselných a matematických pojmů

komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

sociální a personální

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

činnostní a občanské

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých lidí

Činnosti a příležitosti

- zdravotně zaměřené cviky zaměřené na protažení, koordinaci pohybů, zpevnění těla
- dechová cvičení, koordinace dechu a pohybu, hudebně pohybové hry
- přednes, recitace
- pantomima (domácí práce, role v rodině...)
- aktivity umožňující dětem rozpoznávání nálad a citového rozpoložení ostatních
- činnosti seznamující děti se slovním vtipem a humorem, vedoucí k jejich pochopení
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření a chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, médií...)
- námětové hry a činnosti (na rodinu, na obchod...)
- příprava a realizace besídky ke Dni Matek
- činnosti zasvěcující děti do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- společenské, interaktivní hry
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, ve kterém žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarády)
- hry a činnosti směřující k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě (knihovna, obecní úřad, výstava v muzeu...)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, role dané pohlavím, profesní role, herní role, a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodu, návštěvy knihovny, domova seniorů, pošty...)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

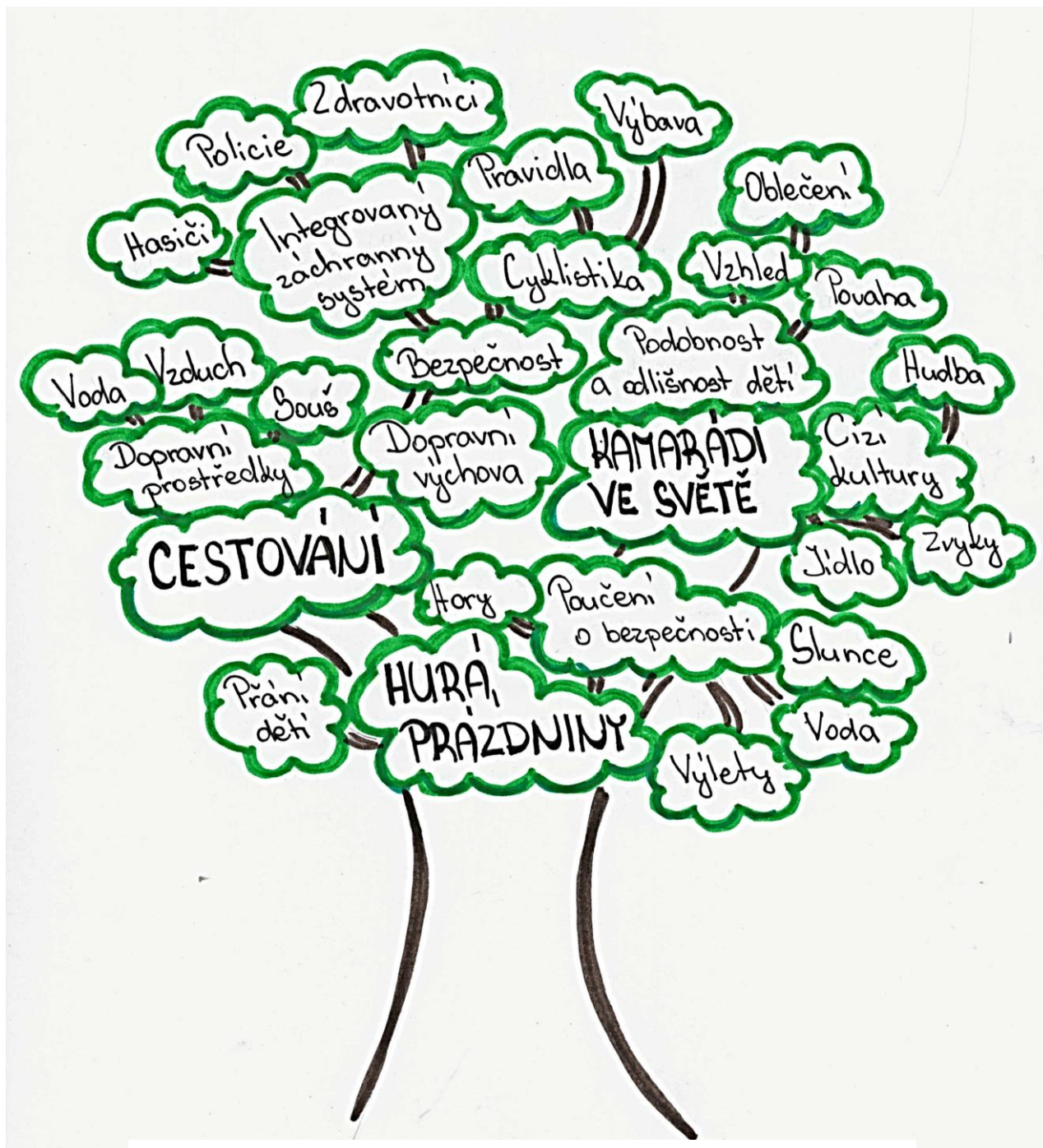
Rizika

- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nedostatečné psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- potlačení autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti

Integrovaný blok

Podtémata:

- CESTOVÁNÍ
- KAMARÁDI VE SVĚTĚ
- HURÁ, PRAZDNINY

LÍPA JE SYMBOL OCHRANY, PŘÍVĚTIVOSTI, SMÍŘENÍ A LASKAVOSTI

Hlavní záměr:

- Rozvíjet u dětí povědomí o existenci jiných zemí, národů a kultur, o planetě Zemi, vesmíru
- Seznamovat děti s možnostmi cestování, dopravou a jejími pravidly, s bezpečností v dopravním ruchu
- Seznamovat děti o nebezpečí, se kterým se mohou setkat ve svém okolí, poučit je o bezpečném chování v období letních prázdnin

Předpokládaná délka realizace: 4 týdny

Dílčí vzdělávací cíle z hlediska dítěte:

Dítě a jeho tělo	Osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
Dítě a jeho psychika	Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální Posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování) Poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city k sobě (uvědomovat si vlastní identitu získat sebevědomí, sebedůvěru, osobní spokojenost)
Dítě a ten druhý	Chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
Dítě a společnost	Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
Dítě a svět	Poznávat jiné kultury Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikační funkci
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

Základní škola a Mateřská škola Ropice

- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech

Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé (děti) mají svou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Dítě a společnost

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky

Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody tak svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence

k učení

- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- při zadané práci dokončí co započalo

k řešení problémů

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

komunikativní

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

činnostní a občanské

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se okolnostem
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Základní škola a Mateřská škola Ropice

Činnosti a příležitosti

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a osobního bezpečí (nebezpečí ze strany cizích lidí, úrazy v bazénu u vody, na silnici na kole, nebezpečí zabloudění na horách, v obchodním domě apod.)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i ostatních
- činnosti odpočinkové a relaxační, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci
- seznamovat děti s rozdílem mezi „naším“ písmem a písmem jiných národů (azbuka, čínština, indiánské znaky apod.)
- poslech hudby jiných kultur, sledování pohádek z cizích zemí (hodnocení toho, co dítě slyšelo, vidělo)
- činnosti zaměřené na vytváření a chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou obrazovým materiálem, s médii..)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly...)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- cvičení organizačních dovedností
- ochutnávání různých potravin a jídel z cizích zemí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- příležitosti pro rozvoj vůle, sebeovládání, vytrvalosti
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

Rizika

- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím od neznámých lidí
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

6.1 Nadstandartní aktivity

6.1.1 Plavecký výcvik:

Plavecké výuky se účastní nejstarší děti ze třídy Motýlci s písemným souhlasem rodičů. Výuka probíhá v plaveckém bazénu v Třinci pod dozorem kvalifikovaných lektorů pro plaveckou výuku vždy 10 lekcí v jednom pololetí školní docházky.

6.1.2 Lyžařský výcvik:

V zimě nabízíme rodičům možnost týdenní lyžařské školičky pro jejich děti. Děti dojíždějí do pěkného rodinného areálu Kempaland v Bukovci, kde se jim věnují profesionálové.

10 hodin lyžování. 2 hodiny x 5 dní

<http://www.malinaski.cz/>

Plavecký výcvik i lyžařský výcvik rodiče hradí organizaci, která tyto aktivity realizuje.

7 EVALUAČNÍ PLÁN

7.1 Vnější

- zpětná vazba rodičů prostřednictvím dotazníkového šetření v pololetí
- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- vyhodnocování spolupráce s rodiči v závěrečném hodnocení školního roku - každá učitelka
- vyhodnocování spolupráce s širší veřejností v závěrečném hodnocení školního roku - každá učitelka

7.2 Vnitřní

- vyhodnocování výsledků vzdělávání a sledování pokroků dětí - diagnostika dětí v listopadu a v květnu (dvouleté děti v říjnu, lednu a v květnu), na základě vytváření portfolií dětí (výtvarné práce, grafomotorické cviky, kresby) a pozorování - všechny učitelky MŠ
- závěrečné hodnocení školního roku v oblastech vzdělávání pedagogů, podmínky vzdělávání (personální, materiální, ekonomické), spolupráce s rodiči a dalšími partnery, řízení školy, výsledky vzdělávání - každá učitelka MŠ na konci školního roku
- evaluace tematických celků vždy- každá učitelka MŠ po jejich ukončení
- hospitační činnost vedoucí učitelky (začínající učitelka 3x za šk. rok, učitelka 2x ročně)
- závěrečné hodnocení minimálně preventivního plánu a environmentálního plánu - učitelka odpovídající za tvorbu a realizaci plánů na konci šk. roku
- denně mezi sebou učitelky komunikují, na základě pozorování, rozhovorů vyhodnocují průběh vzdělávacích činností a podmínky vzdělávání